

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์และเชิงพรรณนาโดยใช้วิธีการวิเคราะห์งานเป็นรายตำแหน่งเพื่อรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาและจัดทำเป็นแนวทางการปฏิบัติงานขึ้น ในลักษณะการบรรยายเป็นคำพรรณนาลักษณะงาน และคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งผู้บริหารระดับต้นและระดับกลางของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

กลุ่มประชากร

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มประชากรโดยทำการศึกษาความสัมพันธ์ตามโครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยแบ่งกลุ่มประชากรที่ศึกษาออกเป็นกลุ่มคือ

1. ผู้บริหารระดับกลาง หมายถึงผู้อำนวยการสำนักและรองผู้อำนวยการสำนัก 6 สำนัก คือ สำนักวิชาการ สำนักทะเบียนและวัดผล สำนักเทคโนโลยีการศึกษา สำนักบริการการศึกษา สำนักบรรณสารสนเทศ และสำนักพิมพ์ จำนวนกลุ่มประชากร 12 คน

2. ผู้บริหารระดับต้น หมายถึง หัวหน้าศูนย์ หัวหน้าฝ่าย และเลขานุการสำนัก ในสำนัก 6 สำนัก จำนวนกลุ่มประชากร 28 คน

เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์งานซึ่งมีหลายวิธีและได้เลือกวิธีที่มีความเหมาะสมกับลักษณะงานและกลุ่มประชากร 3 วิธี ดังนี้

1. การสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามการวิเคราะห์งาน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการทำงาน ขอบเขตงาน โดยมีประเด็นสำคัญที่สอบถามดังนี้

1.1 งานที่รับผิดชอบ แยกเป็น งานประจำ และงานที่ได้รับมอบหมายเป็นครั้งคราว

1.2 การควบคุมบังคับบัญชา และการอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา

1.3 แนวทางในการปฏิบัติ

1.4 การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

1.5 คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง แยกเป็น ประสบการณ์ ความรู้พื้นฐาน ทักษะที่จำเป็น

1.6 อุปกรณ์อำนวยความสะดวก

แบบสอบถามการวิเคราะห์งานนี้แยกเป็น 2 ชุด แต่มีประเด็นคำถามแบบเดียวกันข้อแตกต่างของแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด คือตัวเลือกที่เป็นคำตอบในแต่ละข้อคำถามมี 2 ชุดแยกใช้กับกลุ่มประชากร ดังนี้

แบบสอบถามชุด ก ใช้สอบถามการวิเคราะห์งานจากกลุ่มประชากรแรก

แบบสอบถามชุด ข ใช้สอบถามการวิเคราะห์งานจากกลุ่มประชากรที่สอง

2. การสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์การวิเคราะห์งานที่มีประเด็นคำถามเช่นเดียวกับการสอบถามการวิเคราะห์ แต่มีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวมข้อมูลที่เป็นแนวความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ใต้บังคับบัญชา คือกลุ่มประชากรแรกต่อกลุ่มประชากรที่สอง และเพื่อทดสอบข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถามการวิเคราะห์งานเกี่ยวกับขอบเขตงานและคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ในระดับที่ควรจะเป็นตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

3. การตรวจข้อมูลโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีวัตถุประสงค์ที่จะให้แนวทางการปฏิบัติงานที่จัดทำขึ้นจากข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นมีความถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

ขั้นตอนในการสร้าง เครื่องมือในการวิจัย

ในการสร้าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการวิเคราะห์งานนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงาน การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อให้ทราบขอบเขตงาน และมาตรฐานกำหนดตำแหน่งในตำแหน่งงานต่าง ๆ ที่ปรากฏในเอกสารราชการไว้อย่างกว้าง ๆ
2. ศึกษาเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์งาน พร้อมทั้งเลือกวิธีการสอบถามและสัมภาษณ์ โดยการศึกษารูปแบบวิเคราะห์งานของ เสนาะ ดิยาวี จิระจิต ราคา Chruden and Sherman, Walker และ Berenson and Ruhnke
3. สังเกตงานของกลุ่มประชากรทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างตัวเลือกคำตอบในแบบสอบถามการวิเคราะห์งาน
4. สร้างแบบสอบถามการวิเคราะห์งาน และแบบสัมภาษณ์การวิเคราะห์งานโดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา และเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (ภาคผนวก ก) พิจารณาตรวจแก้
5. ปรับปรุงแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์การวิเคราะห์งานตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้เข้าพบผู้อำนวยการสำนักทุกสำนักที่มีกลุ่มประชากร เพื่อชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์งานว่าเป็นการวิเคราะห์งานในตำแหน่งงานมิใช่การวิเคราะห์การปฏิบัติงานของบุคคล เพื่อให้ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนักเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษา และสามารถอำนวยความสะดวกและให้การสนับสนุนในการรวบรวมข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์

2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามการวิเคราะห์งานให้กลุ่มประชากรทั้ง 2 กลุ่ม แยกเป็น แบบสอบถามการวิเคราะห์งานชุด ก จำนวน 12 ชุด และแบบสอบถามการวิเคราะห์งานชุด ข จำนวน 28 ชุด โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถามระหว่างเดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2532

3. ผู้วิจัยได้ขอพบกลุ่มประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ที่มีข้อสงสัยในการตอบแบบสอบถามภายหลังจากที่จัดส่งแบบสอบถามการวิเคราะห์งานไปแล้ว 1 สัปดาห์ เพื่อชี้แจงรายละเอียดและคำถามต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ที่สุด

4. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามการวิเคราะห์งานทั้งชุด ก และชุด ข โดยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลแบบสอบถามใดที่ไม่สมบูรณ์ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์เพื่อเติมและนำผลมาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อเรียบเรียงเป็นแนวทางการปฏิบัติงานในแต่ละตำแหน่งเป็นร่างที่ 1

5. ผู้วิจัยได้นำแนวทางการปฏิบัติงานในร่างที่ 1 ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรแรก ตามคำถามในแบบสัมภาษณ์และนำผลการสัมภาษณ์มาเปรียบเทียบและเรียบเรียงเนื้อหาเป็นแนวทางการปฏิบัติงานร่างที่ 2 โดยใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2532

6. ผู้วิจัยได้นำแนวทางการปฏิบัติงานร่างที่ 2 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (ภาคผนวก ข) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและจัดทำเป็นแนวทางการปฏิบัติงานฉบับสมบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 40 ตำแหน่ง